

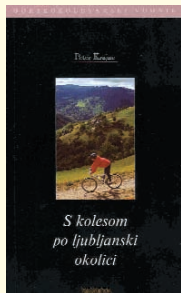
informacij. Izbira tur je seveda subjektivna, vendar omogoča obiskovalcu, da vidi večino predelov Julijcev, ki so označeni s Knafelčevimi markacijami in v katerih tudi sicer na poteh srečujemo precej tujecev (neoznačenega sveta ni). Vodnik bo glede na opisano zasnovo lahko koristil tako zahtevnim kot tudi manj zahtevnim obiskovalcem oziroma gornikom. V zadnjem delu so spet uporabni dodatki: potrebne telefonske številke, seznam gorniške literature v angleščini, slovarček in še kratek pregled vseh tur z navedenimi dolžino, časom, stopnjo zahtevnosti in višinsko razliko ter nekaj praznih listov za osebne opombe uporabnika. Zanimivo je, da so slovenska imena vrhov zapisana pravilno, edina napaka je slovnična: povsod manjka presledek med višino in metri. Knjiga je prijetno oblikovana: poleg vseh prelepih in značilnih fotografij Julijcev (avtorji niso znani) so ob robu izčrpnii napisi pod slikami ali kakšni drugi koristni podatki. Skratka, uporaben vodnik, ki omogoča, da gremo na turo brez posebnega zemljevida. Torej čim prej na pot!

Vladimir Habjan

Pohodniki ali kolesarji?

S kolesom po ljubljanski okolici, Peter Krajnc, Sidarta, Ljubljana, 2005.

Želje gorskih kolesarjev in planincev niso vedno usklajene, po drugi strani pa je res, da številni ljubitelji gora radi sedijo tudi na kolo in prevozijo vse tiste dolge gozdne ceste, ki pod nogami včasih že kar niso več prijetne. Da je sožitje planincev in domačinov s to »vrsto« kolesarjev mogoče, poskuša dokazati tudi avtor nedavno izdanega gorskokole-

sarskega vodnika po ljubljanski okolici Peter Krajnc. V uvodu zelo lepo pove, kje je mesto kolesarjev in kako naj se vedejo do drugih, predvsem domačinov in njihove lastnine; tudi pozneje še omeni pravila lepega vedenja. Žal pa fotografiji na straneh 8 in 38 lepih nasvetov nikakor ne podkrepita – na travnik nad Topolom (tam že pohodniki shodijo vse preveč stezic!) kolesarji nekako ne sodijo in jih kmetje niti približno niso veseli.

Vodnik je razdeljen na enote – Središče (Ljubljana in bližnja okolica), Polhograjsko in Škofjeloško hribovje, Proti osrčju kamniških visokih gora, Posavsko hribovje in Kraški svet Notranjske in Dolenjske. Skupaj obsega 43 izletov s kolesom, in to vseh težavnostnih stopenj; avtor nas najprej povabi na pot z opisom narave in kulturnih znamenitosti, nato pa sledi tehnični opis z informacijami o kilometrih in višini. Kjer je orientacija težavnejša (preplet gozdnih cest in kolovozov), avtor »voznike« še dodatno opozori. Vedno sta priložena še zemljevid in višinski prerez poti, ki sta s tehničnim opisom na voljo tudi v samostojni knjižici, tako da kolesarjem celotnega vodnika sploh ni treba jemati na turo. Fotografije so kakovostne, zanimive, navdušijo tako športnika kot ljubitelja narave. Prav to je želel poudariti tudi avtor sam – namreč, gorski kolesar, ki ima naravo rad, bo ohranil spoštljiv odnos do nje in ne bo napoti ne domačinom ne planincem. Na stezah in travnikih takega kolesarja pač sploh ne bomo srečali. Zato je vprašljiva tudi uvrstitev izleta na Polhograjsko goro, na katero vodi za kolesarje prestrma pot – najvztrajnejši jo z naporu, da bi prišli na vrh, predvsem razrijejo. Zapornica je zdaj narejena tako, da lahko kolo le prenesesh čeznjo, saj na tak vrh sodijo le pohodniki. Peter Krajnc kolesarjem omeni tudi manj znane stvari ob poteh, saj naj bi poleg športnega užitka na turah tudi kaj zanimivega videli. Ob omembi naravoslovca Ivana Regna (preučeval je murnovo petje) vzklikne: »Kako le-

po, da se lahko ljudje ukvarjamo z na videz tako nepomembnimi, pa vendar tako čudovitimi stvarmi, kot je murnovo petje in gorsko kolesarjenje! Vivat!« Zares! Kljub (nepomembni) napaki v stavku (namesto »je« bi moralo biti »sta«). Sicer je jezikovno priručnik zglodno urejen, žal pa dober vtis pokvari napačna raba predlogov pri krajih – mar je tako težko pogledati v zajetni Krajevni leksikon Slovenije? Beremo: »v Dobrovi, v Brišah, v Prapročah, v Belo, v Osredku, v Škofljici, v Rašici« – pa prav vsi naštetih kraji (in še kakšen) zahtevajo uporabo predloga »na«. Na koncu vodnička je še nekaj koristnih navodil o opremi in drugih vidikih gorskega kolesarjenja.

Sidartin kolesarski vodniček je prav uporaben, saj ponuja kolesarske izlete, ki so velikemu delu prebivalcev osrednje Slovenije na dosegu »noge«. Prav gotovo ga bodo veseli vsi, ki so radi v naravi, tudi gorniki, in če bodo upoštevali osnovne smernice sožitja gorskih kolesarjev z naravo in prebivalci v njej, bodo le »z vetrom v lasih« užili vse, kar popotovanje s kolesom lahko ponudi. Pa previdno navzdol! In pazite se psov na (pre) dolgih verigah – saj boste v vodniku prebrali, kje so.

Marjan Bradeško

Glas iz Robanovega kota

Preproste zgodbe s solčavskih planin, Joža Vršnik, Društvo Mohorjeva družba, Celje, 2002.

Pred sedemindvajsetimi leti je pri Mohorjevi družbi izšla knjižica z zgodbami Robanovega Joža (Joža Vršnik). Založba se je letos odločila za ponatis zanimivih zgodb, verjetno v želji po ohranjanju dragocene kulturno-zgodovinske dediščine.

